

Dividendele sub lupa: Ce schimba Pachetul II pentru societăți și ce trebuie să știți

Anda Rojanschi
Partener

Cristina Păduraru
Partener

Corina Celmare
Avocat senior

Al doilea pachet de măsuri fiscal-bugetare include modificări ample ale unor acte normative majore, printre care Codul fiscal, Codul de procedura fiscală și Legea societăților nr. 31/1990, cu scopul declarat de a combate decapitalizările artificiale și cesiunile opace de părți sociale, prin introducerea unor reguli clare și sancțiuni explicite. Curtea Constituțională este așteptată să se pronunțe asupra acestui proiect de lege pe 20 octombrie.

Una dintre cele mai importante direcții vizate de proiect privește regimul distribuirii dividendelor și relația financiară dintre societate și acționarii săi. Legiuitorul propune reguli mai stricte pentru a preveni decapitalizarea artificială și pentru a asigura stabilitatea financiară a societăților, introducând interdicții explicite și sancțiuni clare acolo unde până acum se considera că existau doar recomandări de bună practică.

Principalele modificări propuse pentru Legea 31/1990 în materia distribuirii dividendelor se vizează două aspecte principale:

I. Societățile care distribuie dividende trimestrial nu pot acorda împrumuturi sau avansuri acționarilor lor până la regularizarea diferențelor rezultate din distribuirea dividendelor. Încalcarea acestei interdicții atrage:

- răspunderea solidară a societății și a beneficiarului;
- amenda între 10.000 lei și 200.000 lei, aplicată de Ministerul Finanțelor și ANAF;
- răspundere solidară pentru obligațiile bugetare restante, în limita sumelor împrumutate.

Merita discutate în acest context aranjamentele de finanțare intra-grup în cadrul cărora calitatea de debitor-creditor variază în timp.

II. Societățile al căror activ net are o valoare sub jumătate din valoarea capitalului social (art. 153²⁴ alin. (1) din Legea societăților nr. 31/1990) nu pot distribui dividende (interimare sau anuale) până la reîntregirea activului net. De asemenea, se reconfirmă obligația acoperirii pierderilor reportate înainte de orice distribuire de dividende.

Interdicția acordării de împrumuturi / avansuri acționarilor înainte de regularizarea dividendelor interimare are ca scop clar evitarea decapitalizării unei societăți de către acționarii ei care pot profita de perioada „incertă” până la reglarea conturilor de pierderi, profit și dividende la închiderea anului financiar pentru a extrage lichiditățile

disponibile în companie.

A doua modificare propusa privind același subiect al dividendelor, anume interdicția distribuirii dividendelor înainte de reîntregirea activului net, nu schimbă substanțial practica existentă, în care aceasta regula oricum se aplica.

Specialiștii în domeniul juridic și fiscal erau uniți în a recomanda să nu se distribuie dividende dacă la nivelul societății există pierderi curente sau din anii financiari precedenți încă neacoperite. Noutatea vine din faptul că legiuitorul dorește clarificarea acestei interdicții, mai ales prin introducerea unor sancțiuni clare pentru nerespectarea de către societate a obligației de reconstituire a activului net până la nivelul unei valori cel puțin egale cu jumătate din capitalul social în termenul prevăzut de Legea 31/1990 (i.e. până la încheierea exercițiului financiar ulterior celui în care au fost constatate pierderile), precum amenda de la 10.000 de lei la 200.000 de lei.

Această clarificare și alinierea la practică sunt binevenite, mai ales că majoritatea societăților private respectă deja aceste reguli de bună practică, spre deosebire de unele societăți cu capital majoritar de stat. Or, distribuirea de dividende este doar o vocație a acționarilor (și nu un drept), cristalizarea ei depinzând de existența profitului distribuibil și de existența pierderilor, care trebuie acoperite cu prioritate.

Prin urmare, pentru a se conforma atât reglementărilor în vigoare, cât și viitoarelor modificări ale Legii societăților nr. 31/1990, toate societățile au obligația de a:

• verifica dacă activul net este peste limita legală înainte de a distribui dividende și de a remedia orice neconformitate anterior distribuției;

• nu acorda împrumuturi sau avansuri acționarilor până la regularizarea dividendelor interimare;

• documenta corect hotărârile AGA privind distribuirea de dividende și acoperirea pierderilor;

• evalua impactul asupra fluxurilor de numerar – restricțiile pot afecta într-o anumită măsură planificarea financiară, mai ales în grupurile de societăți.

Pachetul II aduce, în ceea ce privește distribuirea dividendelor, mai multă claritate și sancțiuni explicite, fără a schimba însă filosofia de bază a Legii 31/1990. Este o evoluție firească spre formalizarea unor reguli deja respectate în practică, care sunt menite să asigure distribuirea dividendelor fără o decapitalizare a societății.